

Література

1. Сухенко В. Взаємовідносини держави та громадянського суспільства в Польщі: досвід для України. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 3. С. 82-90.

УДК 339.9:629.7

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ДЕРЖАВНИМИ ІНІЦІАТИВАМИ, РЕГУЛЯТОРНОЮ ПОЛІТИКОЮ ТА ПРИВАТНИМИ БІЗНЕС- ПРОЦЕСАМИ В АВІАЦІЙНО-КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ

Дегтяр А.О.

*доктор наук з державного управління, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

Найдьонов О.П.,

*магістр державного управління,
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

Авіаційно-космічна галузь є однією з найскладніших і найбільш регульованих галузей промисловості. Вона потребує значних інвестицій у дослідження і розробки, модернізацію виробничих потужностей, інноваційні підходи до створення продукції та підтримки міжнародних стандартів якості і безпеки. Державні ініціативи і регуляція відіграють ключову роль у підтримці розвитку цієї галузі, особливо в умовах економічних викликів і глобальної конкуренції. Приватний сектор, у свою чергу, є основним двигуном інновацій і гнучких бізнес-процесів, що дозволяють галузі адаптуватися до змін.

1. Державні ініціативи:

Державні ініціативи є ключовим фактором для розвитку авіаційно-космічної галузі в Україні та на міжнародній арені. Підтримка з боку уряду охоплює широкий спектр заходів, серед яких фінансові стимули, створення нормативно-правової бази, сприяння інноваціям, а також підтримка досліджень і розробок (R&D) [1, с. 3].

- **Фінансова підтримка:** Надання фінансових пільг і субсидій, прямі державні інвестиції, податкові пільги для компаній, субсидії на розвиток дослідницької інфраструктури, державні гарантії для великих інвестиційних проектів.
- **Підтримка інновацій:** Фінансування наукових досліджень та дослідницьких центрів, створення науково-дослідних кластерів.
- **Залучення інвестицій:** Створення сприятливого інвестиційного клімату, розробка довгострокових державних програм, надання державних концесій або державно-приватного партнерства.
- **Модернізація виробництва:** Програми модернізації виробничих потужностей підприємств, оновлення застарілих виробничих ліній,

запровадження автоматизованих систем управління виробництвом та технологій Індустрії 4.0 [1, с.5].

- **Розвиток інфраструктури:** Фінансування науково-дослідницьких інститутів, будівництво нових заводів, розробка нових транспортних авіасистем і космічних проектів [1, с.7].

2. Регуляторна політика:

Регуляторна політика держави є одним із основних чинників, що визначає розвиток авіаційно-космічної галузі, особливо її приватного сектора. Вплив регуляторної політики полягає в тому, що держава через законодавчі та адміністративні інструменти встановлює правила гри для компаній [2, с.4].

- **Забезпечення національної безпеки:** Встановлення чітких правил щодо використання технологій, контроль експорту авіаційних і космічних технологій, система сертифікації підприємств і продукції.
- **Відповідність міжнародним стандартам:** Забезпечення відповідності українських авіаційних продуктів і послуг стандартам безпеки Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO) [2, с.6].
- **Стимулювання інновацій:** Спрощені процедури ліцензування для компаній, зменшення адміністративних бар'єрів, впровадження сучасних регуляторних підходів до управління інноваціями.
- **Впровадження технологій Індустрії 4.0:** Створення сприятливих умов для впровадження нових технологій, захист прав інтелектуальної власності, відповідність національних стандартів міжнародним вимогам [3, с.8].

3. Публічно-приватне партнерство (ППП):

ППП є важливим механізмом для стимулювання розвитку авіаційно-космічної галузі, оскільки воно дозволяє поєднати ресурси державного і приватного секторів [4, с.10].

- **Моделі PPP:** Концесії, державно-приватні партнерства у сфері досліджень і розробок (R&D), спільні підприємства.
- **Переваги для держави:** Залучення приватного капіталу, впровадження ефективних управлінських процесів, доступ до передових технологій.
- **Переваги для приватних компаній:** Доступ до довгострокових контрактів та фінансових ресурсів, зниження фінансових ризиків, доступ до стратегічної інфраструктури.

4. Цифрова трансформація:

Авіаційно-космічна галузь переживає період значних змін завдяки впровадженню цифрових технологій.

- **Інтернет речей (IoT):** Мережа взаємопов'язаних пристроїв для моніторингу стану компонентів літальних апаратів і збору даних [3, с.5].
- **Штучний інтелект (AI):** Автоматизація конструкторських процесів, управління виробничими лініями, управління польотами, технічне обслуговування літаків [3, с.13].
- **Великі дані (Big Data):** Аналіз даних для отримання інсайтів щодо ефективності, надійності та безпеки літальних апаратів [3, с.9].

- **Автоматизація та роботизація:** Використання роботів для виконання рутинних і небезпечних операцій [3, с.11].

5. Міжнародна кооперація:

Міжнародна кооперація є важливим чинником розвитку авіаційно-космічної галузі України, оскільки вона відкриває доступ до новітніх технологій, іноземних ринків та фінансових ресурсів [4, с.15].

Висновки:

Взаємозв'язок між державними ініціативами, регуляцією та приватними бізнес-процесами в авіаційно-космічній галузі України є ключовим фактором для її сталого розвитку. Держава стимулює інноваційні процеси у приватному секторі, водночас забезпечуючи захист національних інтересів і відповідність міжнародним стандартам.

Література

1. Державна стратегія розвитку авіаційно-космічної галузі України на період до 2030 року. Доступно на: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1707-2020-п>
2. Регуляторні акти України у сфері авіації та космонавтики. Доступно на: <https://avia.gov.ua/>
3. Дослідження впливу цифрових технологій на авіаційне виробництво: звіт EASA. Доступно на: <https://www.easa.europa.eu/document-library/research-projects>
4. Публічно-приватне партнерство у світовій авіаційній практиці. Доступно на: https://www.icao.int/publications/Documents/9960_en.pdf
5. NASA Commercial Crew Program. Доступно на: <https://www.nasa.gov/humans-in-space/commercial-space/commercial-crew-program/commercial-crew-program-overview/>

УДК 35.07:351

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Домбровський Л.В.,

*заступник зав.відділу досліджень у сфері інформаційних технологій,
завідувач сектору дослідження звуко- та відеозапису*

*Харківського науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру МВС України*

Політичний і правовий зміст національної безпеки є похідним від характеру режиму публічного управління, оскільки цей соціальний інститут призначений для охорони основних конституційних засад держави від будь-яких протизаконних дій, що здійснюються з метою підриву або зміни цього режиму. Тому сутність, функції та структура національної безпеки в кожній конкретній